

**Documentatie
Milieukosten van bedrijven
(MKB, Milieu-uitgaven)**

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie microdata@cbs.nl. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende *Milieukosten van bedrijven*.”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: microdata@cbs.nl.

Beschikbare bestand(en):

MKB2012 t/m 2018V1.

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Deze bestanden zijn de opvolgers van MILKBED..
  - Voor RA- gebruikers is de documentatie van de bestanden over de jaren 1997 t/m 2011 beschikbaar in de map K:\Bedrijven\MILKBED.
  - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inhoudsopgave

Bronvermelding.....	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding.....	7
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	8
Beschrijving	8
Beschrijving van de populatie	8
Methodologie	8
3. Bestandsopbouw en toelichting.....	10
Bestandsopbouw.....	10
Toelichting op de variabelen	13
BEID	13
JAAR.....	13
SBI	13
Grootteklasse.....	13
Grootteklassegroep.....	14
Afval_Bedrijfs.....	14
Afval_AWZI	14
Afval_OverigSlibEnMest.....	15
Afval_RadioActief	15
Afval_Gevaarlijk.....	15
AfvalLuchtZuiveringsInstallaties.....	15
Afval_Totaal	15
Afval_Particulier	15
Afval_Gemeente	16
Afval_OverigeOverheid.....	16
Water_RioolRecht.....	16
Water_WVOWaterOfZuiveringsschap	16
Water_WVORijkswateren	16
Water_AfvoerParticulier	16
Water_HeffingGrondWaterOnttrekking	16
MilieuOverig_BodemSanering	17
MilieuOverig_BoetesEnUitkeringen.....	17
MilieuOverig_Herstel	17
MilieuOverig_LegesMilieuVergunningen	17
MilieuCoördinatie_EigenArbeidsWeken	17
MilieuCoördinatie_EigenArbeidsKosten	18
MilieuCoördinatie_ArbeidsKostenDerden.....	18
MilieuOnderzoek_EigenKosten	18
MilieuOnderzoek_KostenDerden.....	19
InvesteringToegevoegd_WaterBesparing_Bouwkundig.....	19

InvesteringToegevoegd_WaterBesparing_MachEnApp	19
InvesteringProcesGeïntegreerd_WaterBesparing_Bouwkundig	19
InvesteringProcesGeïntegreerd_WaterBesparing_MachEnApp	19
InvesteringToegevoegd_WaterOverig_Bouwkundig	20
InvesteringToegevoegd_WaterOverig_MachEnApp	20
InvesteringProcesGeïntegreerd_WaterOverig_Bouwkundig	20
InvesteringProcesGeïntegreerd_WaterOverig_MachEnApp	20
InvesteringToegevoegd_Lucht_Bouwkundig	20
InvesteringToegevoegd_Lucht_MachEnApp	21
InvesteringProcesGeïntegreerd_Lucht_Bouwkundig	21
InvesteringProcesGeïntegreerd_Lucht_MachEnApp	21
InvesteringToegevoegd_EnergieBesparing_Bouwkundig	21
InvesteringToegevoegd_EnergieBesparing_MachEnApp	21
InvesteringProcesGeïntegreerd_EnergieBesparing_Bouwkundig	22
InvesteringProcesGeïntegreerd_EnergieBesparing_MachEnApp	22
InvesteringToegevoegd_EnergieHernieuwbaar_Bouwkundig	22
InvesteringToegevoegd_EnergieHernieuwbaar_MachEnApp	22
InvesteringProcesGeïntegreerd_EnergieHernieuwbaar_Bouwkundig	22
InvesteringProcesGeïntegreerd_EnergieHernieuwbaar_MachEnApp	23
InvesteringToegevoegd_Bodem_Bouwkundig	23
InvesteringToegevoegd_Bodem_MachEnApp	23
InvesteringProcesGeïntegreerd_Bodem_Bouwkundig	23
InvesteringProcesGeïntegreerd_Bodem_MachEnApp	24
InvesteringToegevoegd_Afval_Bouwkundig	24
InvesteringToegevoegd_Afval_MachEnApp	24
InvesteringProcesGeïntegreerd_Afval_Bouwkundig	24
InvesteringProcesGeïntegreerd_Afval_MachEnApp	25
InvesteringToegevoegd_Geluid_Bouwkundig	25
InvesteringToegevoegd_Geluid_MachEnApp	25
InvesteringProcesGeïntegreerd_Geluid_Bouwkundig	25
InvesteringProcesGeïntegreerd_Geluid_MachEnApp	26
InvesteringToegevoegd_Landschap_Bouwkundig	26
InvesteringToegevoegd_Landschap_MachEnApp	26
InvesteringProcesGeïntegreerd_Landschap_Bouwkundig	26
InvesteringProcesGeïntegreerd_Landschap_MachEnApp	27
Plannen_WaterBesparing_GereedInJaarPlusEen	27
Plannen_WaterBesparing_GereedInJaarPlusTwee	27
Plannen_WaterOverig_GereedInJaarPlusEen	27
Plannen_WaterOverig_GereedInJaarPlusTwee	28
Plannen_Lucht_GereedInJaarPlusEen	28
Plannen_Lucht_GereedInJaarPlusTwee	28
Plannen_EnergieBesparing_GereedInJaarPlusEen	28
Plannen_EnergieBesparing_GereedInJaarPlusTwee	28
Plannen_EnergieHernieuwbaar_GereedInJaarPlusEen	29
Plannen_EnergieHernieuwbaar_GereedInJaarPlusTwee	29
Plannen_Bodem_GereedInJaarPlusEen	29

Plannen_Bodem_GereedInJaarPlusTwee	29
Plannen_Afval_GereedInJaarPlusEen	30
Plannen_Afval_GereedInJaarPlusTwee	30
Plannen_Geluid_GereedInJaarPlusEen	30
Plannen_Geluid_GereedInJaarPlusTwee	30
Plannen_Landschap_GereedInJaarPlusEen	31
Plannen_Landschap_GereedInJaarPlusTwee	31
Versiegeschiedenis.....	32

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Milieukosten van bedrijven*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Beschrijving

Milieukosten en -investeringen van bedrijven geeft informatie over de milieukosten en milieu-investeringen door bedrijven (met 10 of meer werknemers) en de netto milieulasten van deze bedrijven in de bedrijfstakken delfstoffenwinning, industrie, energievoorziening en waterwinning volgens de Standaard Bedrijfsindeling 2008 (SBI 2008). De netto milieulasten geven de financiële lasten van het bedrijfsleven weer, als gevolg van de zorg voor het milieu. In dit microbestand staan alleen de gegevens van de gerespondeerde bedrijfseenheden.

These data show key figures on the environmental investments and the financial burden on enterprises (with 10 or more employees) in the economic sectors mining and quarrying, industry and energy and water production. The term 'environment' is defined as everything outside the company's premises, including soil in that area. Environment is divided into the environmental domains (parts): water, air and energy, soil, waste, noise and landscape. The environmental domain of water is subdivided in water saving and water (other); the environmental domain of air and energy is subdivided in energy saving, renewable energy and air. Environmental investments are capital expenditures in equipment and plant for pollution and special anti-pollution accessories, or plant linked to cleaner technologies, in order to prevent or reduce the amount of pollution of the environment. Environmental investments have a payback period of not less than three years. The net environmental costs of enterprises consist of the costs of environmental activities carried out by companies themselves (capital costs of environmental investments and other costs), paid pollution levies and payments for environmental activities contracted out, minus the received environmental subsidies.

Beschrijving van de populatie

Bedrijfseenheden met 10 of meer werknemers in de bedrijfstakken delfstoffenwinning (SBI 06-09), industrie (SBI 10-33), energievoorziening (SBI 35) en waterwinning (SBI 36) volgens de Standaard Bedrijfsindeling 2008 (SBI 2008).

Methodologie

De basisgegevens worden verzameld door middel van een schriftelijke (op basis van een Europese verordening verplichte) enquête naar ruim 4000 bedrijven. Op het enquêteformulier staan vragen over de kosten die bedrijven maken ten behoeve van afval, afvalwater, milieuschade, bodemsanering, milieuonderzoek, milieucoördinatie, investeringen in nieuw geïnstalleerde milieuvorzieningen (toegevoegde en procesgeïntegreerde voorzieningen), en plannen voor milieuvorzieningen die gebruiksklaar beschikbaar komen in de twee jaren na het verslagjaar. Daarnaast worden gegevens gebruikt die niet rechtstreeks van de berichtgevers afkomstig zijn, maar berekend worden, zoals de rente en afschrijvingen van milieu-investeringen. Voor bedrijven die buiten de steekproef vallen en voor de non-respons wordt per bedrijfsgroep en grootteklasse (= per kerncel) een bijschatting gemaakt met behulp van een schatter: totaal = {(totaal aantal werknemers in bedrijfsgroep)/(totaal aantal werknemers van responderende bedrijven)} x (totaal uitkomsten van responderende bedrijven). Voor een

beperkt aantal bedrijven is het statistisch niet verantwoord deze procedure te volgen. In deze gevallen worden individuele schattingen gemaakt waarbij zoveel mogelijk gegevens in beschouwing worden genomen (o.a. die van de enquêteformulieren van eerdere jaren). Na ophoging worden per variabele en per kerncel ruwe cijfers gemaakt ter analyse. Hierbij vindt vergelijking met voorgaande jaren plaats.

Uitbijters worden opgespoord en zonodig verbeterd of plausibel verklaard. Uitkomsten worden gerelateerd aan cijfers van andere CBS-statistieken (zo worden milieu-investeringen gerelateerd aan de totale investeringen van bedrijven). Het aantal werknemers en de daaruit voortvloeiende ophoogfactoren worden gecontroleerd. Het CBS is gebonden aan geheimhoudingsregels bij de publicatie van uitkomsten van haar onderzoeken. Zo maakt het CBS geen uitkomsten openbaar waaruit gegevens van individuele bedrijven zijn af te leiden. Dit heeft soms tot gevolg dat het CBS bepaalde uitkomsten van verschillende groepen bedrijven bij elkaar voegt of zelfs bepaalde cijfers geheel verhuult door middel van het geven van een '!

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	BEID	A8
2	JAAR	A4
3	SBI	A6
4	Grootteklasse	A2
5	Grootteklassegroep	A4
6	Afval Bedrijfs	F15
7	Afval AWZI	F15
8	Afval OverigSlibEnMest	F15
9	Afval RadioActief	F15
10	Afval Gevaarlijk	F15
11	AfvalLuchtZuiveringsInstallaties	F15
12	Afval Totaal	F15
13	Afval Particulier	F15
14	Afval Gemeente	F15
15	Afval OverigeOverheid	F15
16	Water RioolRecht	F15
17	Water WVOWaterOfZuiveringsschap	F15
18	Water WVORijkswateren	F15
19	Water AfvoerParticulier	F15
20	Water HeffingGrondWaterOnttrekking	F15
21	MilieuOverig BodemSanering	F15
22	MilieuOverig BoetesEnUitkeringen	F15
23	MilieuOverig Herstel	F15
24	MilieuOverig LegesMilieuVergunningen	F15
25	MilieuCoördinatie EigenArbeidsWeken	F15
26	MilieuCoördinatie EigenArbeidsKosten	F15
27	MilieuCoördinatie ArbeidsKostenDerden	F15
28	MilieuOnderzoek EigenKosten	F15
29	MilieuOnderzoek KostenDerden	F15
30	InvesteringToegevoegd WaterBesparing Bouwkundig	F12
31	InvesteringToegevoegd WaterBesparing MachEnApp	F12
32	InvesteringProcesGeïntegreerd WaterBesparing Bouwkundig	F12
33	InvesteringProcesGeïntegreerd WaterBesparing MachEnApp	F12
34	InvesteringToegevoegd WaterOverig Bouwkundig	F12
35	InvesteringToegevoegd WaterOverig MachEnApp	F12
36	InvesteringProcesGeïntegreerd WaterOverig Bouwkundig	F12
37	InvesteringProcesGeïntegreerd WaterOverig MachEnApp	F12

VolgNr	Naam	Formaat
38	InvesteringToegevoegd Lucht Bouwkundig	F12
39	InvesteringToegevoegd Lucht MachEnApp	F12
40	InvesteringProcesGeïntegreerd Lucht Bouwkundig	F12
41	InvesteringProcesGeïntegreerd Lucht MachEnApp	F12
42	InvesteringToegevoegd EnergieBesparing Bouwkundig	F12
43	InvesteringToegevoegd EnergieBesparing MachEnApp	F12
44	InvesteringProcesGeïntegreerd EnergieBesparing Bouwkundig	F12
45	InvesteringProcesGeïntegreerd EnergieBesparing MachEnApp	F12
46	InvesteringToegevoegd EnergieHernieuwbaar Bouwkundig	F12
47	InvesteringToegevoegd EnergieHernieuwbaar MachEnApp	F12
48	InvesteringProcesGeïntegreerd EnergieHernieuwbaar	F12
49	InvesteringProcesGeïntegreerd EnergieHernieuwbaar	F12
50	InvesteringToegevoegd Bodem Bouwkundig	F12
51	InvesteringToegevoegd Bodem MachEnApp	F12
52	InvesteringProcesGeïntegreerd Bodem Bouwkundig	F12
53	InvesteringProcesGeïntegreerd Bodem MachEnApp	F12
54	InvesteringToegevoegd Afval Bouwkundig	F12
55	InvesteringToegevoegd Afval MachEnApp	F12
56	InvesteringProcesGeïntegreerd Afval Bouwkundig	F12
57	InvesteringProcesGeïntegreerd Afval MachEnApp	F12
58	InvesteringToegevoegd Geluid Bouwkundig	F12
59	InvesteringToegevoegd Geluid MachEnApp	F12
60	InvesteringProcesGeïntegreerd Geluid Bouwkundig	F12
61	InvesteringProcesGeïntegreerd Geluid MachEnApp	F12
62	InvesteringToegevoegd Landschap Bouwkundig	F12
63	InvesteringToegevoegd Landschap MachEnApp	F12
64	InvesteringProcesGeïntegreerd Landschap Bouwkundig	F12
65	InvesteringProcesGeïntegreerd Landschap MachEnApp	F12
66	Plannen WaterBesparing GereedInJaarPlusEen	F12
67	Plannen WaterBesparing GereedInJaarPlusTwee	F12
68	Plannen WaterOverig GereedInJaarPlusEen	F12
69	Plannen WaterOverig GereedInJaarPlusTwee	F12
70	Plannen Lucht GereedInJaarPlusEen	F12
71	Plannen Lucht GereedInJaarPlusTwee	F12
72	Plannen EnergieBesparing GereedInJaarPlusEen	F12
73	Plannen EnergieBesparing GereedInJaarPlusTwee	F12
74	Plannen EnergieHernieuwbaar GereedInJaarPlusEen	F12
75	Plannen EnergieHernieuwbaar GereedInJaarPlusTwee	F12
76	Plannen Bodem GereedInJaarPlusEen	F12
77	Plannen Bodem GereedInJaarPlusTwee	F12
78	Plannen Afval GereedInJaarPlusEen	F12
79	Plannen Afval GereedInJaarPlusTwee	F12

VolgNr	Naam	Formaat
80	Plannen Geluid GereedInJaarPlusEen	F12
81	Plannen Geluid GereedInJaarPlusTwee	F12
82	Plannen Landschap GereedInJaarPlusEen	F12
83	Plannen Landschap GereedInJaarPlusTwee	F12

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

BEID

Bedrijfsidentificatie

Definitie

Een bedrijfseenheid identificerend betekenisloos nummer.

JAAR

Verslagjaar (statistiekjaar).

Definitie

De periode waarop de gegevens betrekking hebben.

Toelichting bij de definitie

Het verslagjaar wordt ook wel statistiekjaar genoemd.

SBI

SBI-code voor economische activiteit.

Definitie

Economische activiteit volgens de Standaard Bedrijfsindeling 2008.

Toelichting bij de definitie

De Standaard Bedrijfsindeling 2008 is de Nederlandse hiërarchische indeling van economische activiteiten die vanaf 2008 door het CBS wordt gebruikt om bedrijfseenheden in te delen naar hun hoofdactiviteit.

Toelichting bij het gebruik

SBI 2008 De gecoördineerde Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 2008 is de waarde conform de SBI versie zoals deze in 2008 is vastgesteld van een statistische eenheid. Deze is vastgesteld ten behoeve van de optelbaarheid en vergelijkbaarheid van statistieken. De gecoördineerde waarde staat vast voor een bepaalde periode (vaak een jaar).

De bedrijfsindelingen met omschrijvingen zijn voor Remote Access en On-site gebruikers te vinden in K:Utilities\Code_Listings\Bedrijfsindelingen\sbi2008.

Grootteklasse

Grootteklasse volgens het aantal werkzame personen.

Definitie

Het aantal werkenden (werkzame personen al dan niet in loondienst) ingedeeld in een klasse (grootteklasse), volgens Structural Business Statistics (SBS).

Toelichting bij de definitie

De grootteklasse volgens het aantal werkenden, ook wel GK SBS (Structural Business Statistics) genoemd, is ingevoerd op grond van regels van de Europese Unie. Deze grootteklasse-indeling wordt afgeleid van het aantal werkenden in een bedrijf, ongeacht of zij

in loondienst zijn of anderszins betaalde arbeid verrichten (werkzame personen al dan niet in loondienst).

Toelichting bij het gebruik

De grootteklasse volgens het aantal werkenden, ook wel GK SBS (Structural Business Statistics) genoemd, is ingevoerd op grond van regels van de Europese Unie. Deze grootteklasse-indeling wordt afgeleid van het aantal werkenden in een bedrijf, ongeacht of zij in loondienst zijn of anderszins betaalde arbeid verrichten (werkzame personen al dan niet in loondienst).

Grootteklassegroep

Grootteklassegroep volgens het aantal werkzame personen.

Definitie

Een indeling van het aantal werkenden (werkzame personen al dan niet in loondienst) in een klasse (grootteklassegroep), volgens grootteklassen van de Structural Business Statistics (SBS).

Toelichting bij de definitie

De grootteklassegroep volgens het aantal werkenden, op basis van de GK SBS (Structural Business Statistics) genoemd, die is ingevoerd op grond van regels van de Europese Unie. Deze grootteklasse-indeling wordt afgeleid van het aantal werkenden in een bedrijf, ongeacht of zij in loondienst zijn of anderszins betaalde arbeid verrichten (werkzame personen al dan niet in loondienst). Er zijn 3 grootteklassegroepen: 4050 (GK 40 en 50), 6070 (GK 60, 71 en 72) en 8090 (GK 81, 82, 91, 92 en 93).

Toelichting bij het gebruik

De grootteklassegroep volgens het aantal werkenden, op basis van de GK SBS (Structural Business Statistics) genoemd, die is ingevoerd op grond van regels van de Europese Unie. Deze grootteklasse-indeling wordt afgeleid van het aantal werkenden in een bedrijf, ongeacht of zij in loondienst zijn of anderszins betaalde arbeid verrichten (werkzame personen al dan niet in loondienst). Er zijn 3 grootteklassegroepen: 4050 (GK 40 en 50), 6070 (GK 60, 71 en 72) en 8090 (GK 81, 82, 91, 92 en 93).

Afval_Bedrijfs

Betalingen voor afvoer en verwerking van bedrijfsafval.

Definitie

Betalingen voor de afvoer en/of verwerking van bedrijfsafval, zoals proces-, verpakkings-, kantoor- en kantine-afval.

Afval_AWZI

Betalingen voor het afvoeren van afvalwaterzuiveringsslib.

Definitie

Betalingen voor het afvoeren van waterzuiveringsslib, afkomstig van afvalwaterzuiveringsinstallaties.

Toelichting bij de definitie

Betalingen voor het afvoeren van waterzuiveringsslib. Hoewel hier grotendeels sprake is van betalingen aan derden, wordt deze kostenpost op historische gronden tot de milieukosten van de eigen milieuactiviteiten gerekend. Dit stamt uit de tijd dat het waterzuiveringsslib van bedrijven voornamelijk in de landbouw werd toegepast. De kosten bestonden toen vooral uit transportkosten (door de industrie, dus geen uitbestede milieudienst) en werden beschouwd als eigen kosten. Tegenwoordig is afzet in de landbouw nauwelijks nog mogelijk. In de praktijk wordt het slib verwerkt door particuliere milieudienstverleners.

Afval_OverigSlibEnMest

Definitie

Betalingen voor de afvoer en/of verwerking van overig slib (niet waterzuiveringsslib) en mest.

Afval_RadioActief

Definitie

Betalingen voor de afvoer en/of verwerking van radioactief afval.

Afval_Gevaarlijk

Definitie

Betalingen voor de afvoer en/of verwerking van gevaarlijk afval.

AfvalLuchtZuiveringsInstallaties

Definitie

Betalingen voor het afvoeren van afval afkomstig van luchtzuiveringsinstallaties.

Toelichting bij de definitie

Betalingen voor het afvoeren van afval afkomstig van luchtzuiveringsinstallaties. Dit afval ondergaat geen milieubewerking meer. Deze kostenpost betreft voornamelijk transportkosten (door de industrie, dus geen uitbestede milieudienst) en wordt daarom tot de milieukosten van de eigen milieuactiviteiten gerekend.

Afval_Totaal

Definitie

Betalingen voor afvoer en verwerking van afvalstoffen.

Toelichting bij de definitie

Betalingen voor de afvoer en/of verwerking van het totaal aan afvalstoffen, waaronder gevaarlijk afval, slib, mest, radio-actief afval, kantoor- en kantine-afval. Inbegrepen zijn de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht. Eventuele opbrengsten voor verkocht afval (bijvoorbeeld oud papier of metaal) zijn niet in mindering gebracht.

Afval_Particulier

Definitie

Betalingen voor afvoer en verwerking van afvalstoffen

Toelichting bij de definitie

Deel van de totale betalingen voor de afvoer en/of verwerking van afvalstoffen, betaald aan een particulier bedrijf, incl. privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden (NV, BV).

Afval_Gemeente

Definitie

Betalen voor afvoer en verwerking van afvalstoffen.

Toelichting bij de definitie

Deel van de totale betalingen voor de afvoer en/of verwerking van afvalstoffen, betaald aan een gemeente.

Afval_OverigeOverheid

Definitie

Betalen voor afvoer en verwerking van afvalstoffen.

Toelichting bij de definitie

Deel van de totale betalingen voor de afvoer en/of verwerking van afvalstoffen, betaald aan een overige overheid (bijv. gemeentelijke samenwerkingsverbanden).

Water_RioolRecht

Definitie

Betaalde heffing voor rioolrecht aan de gemeente.

Water_WVOWaterOfZuiveringsschap

Definitie

De betaalde waterverontreinigingsheffing in het kader van de WVO (Wet verontreiniging oppervlaktewateren) aan waterschap of zuiveringsschap.

Toelichting bij de definitie

De betaalde waterverontreinigingsheffing in het kader van de WVO (Wet verontreiniging oppervlaktewateren) aan waterschap of zuiveringsschap (het betreft geen waterschapslasten),

Water_WVORijkswateren

Definitie

De betaalde waterverontreinigingsheffing in het kader van de WVO (Wet verontreiniging oppervlaktewateren) aan Bureau Verontreinigingsheffing Rijkswateren.

Water_AfvoerParticulier

Definitie

Betalen voor afvoer van afvalwater.

Toelichting bij de definitie

Betalen voor de afvoer van afvalwater aan particuliere bedrijven die beschikken over een zuiveringsinstallatie (het betreft niet industriële reiniging).

Water_HeffingGrondWaterOnttrekking

Definitie

Betaalde heffing voor grondwateronttrekking aan de provincie.

Toelichting bij de definitie

Betaalde heffing voor grondwateronttrekking aan de provincie (niet de milieubelasting op grondwater die door het Rijk wordt geheven).

MilieuOverig_BodemSanering

Definitie

Kosten van de sanering van verontreinigde bodem.

Toelichting bij de definitie

Kosten van de sanering van verontreinigde bodem. Deze kostenpost wordt in zijn geheel tot de milieukosten van eigen milieuoctiviteiten gerekend omdat niet onderscheiden wordt welk deel hiervan uitbestede wordt.

MilieuOverig_BoetesEnUitkeringen

Definitie

Betalingen voor milieuboeten of schade-uitkeringen aan derden.

Toelichting bij de definitie

Betaalde milieuboeten of schade-uitkeringen. Bij de bedrijfstak Delfstoffenwinning (SBI 06-09) bestaan deze betalingen vrijwel geheel uit ontgrondingsheffingen en leges betaald aan provincies.

MilieuOverig_Herstel

Definitie

Betalingen voor herstel van veroorzaakte milieuschade.

Toelichting bij de definitie

Betalingen voor herstel van veroorzaakte milieuschade. Bij de bedrijfstak Delfstoffenwinning (SBI 06-09) bestaan deze betalingen vrijwel geheel uit ontgrondingsheffingen en leges betaald aan provincies.

MilieuOverig_LegesMilieuVergunningen

Definitie

Betaalde leges voor het verkrijgen of wijzigen van milieuvergunningen.

Toelichting bij de definitie

Betaalde leges voor het verkrijgen of wijzigen van milieuvergunningen. De kosten hiervan worden vanaf 2015 niet meer waargenomen. Vergelijking met eerdere jaren is mogelijk vanwege de geringe hoogte van deze kostenpost (minder dan 0,5 miljoen euro op het totaal).

MilieuCoördinatie_EigenArbeidsWeken

Definitie

De hoeveelheid arbeid die door eigen personeel besteed is aan milieucoördinatie.

Toelichting bij de definitie

De kosten van eigen milieucoördinatie betreffen de volgende activiteiten (uitgevoerd door het eigen personeel dat hiervoor een speciale (deel)taak heeft): - het coördineren van milieuoctiviteiten; - het opzetten en in stand houden van milieuzorgsystemen met inbegrip van de ontwikkeling van milieubeleid; - de registratie van de milieubelasting van het eigen bedrijf; - interne voorlichting en opleiding inzake milieuzorg, externe milieurapportage, overleg met de overheid en uitvoering van milieu-audits; - het voorbereiden van milieuvergunningen. De

kosten van de eigen milieucoördinatie worden weergegeven als personeelskosten en als de hoeveelheid verrichte arbeid in mensweken.

MilieuCoördinatie_EigenArbeidsKosten

Definitie

De kosten voor betaalde lonen en de uitgaven voor sociale voorzieningen voor het eigen personeel dat (al of niet in deeltaak) belast is met milieucoördinatie.

Toelichting bij de definitie

De kosten van eigen milieucoördinatie betreffen de volgende activiteiten (uitgevoerd door het eigen personeel dat hiervoor een speciale (deel)taak heeft): - het coördineren van milieuactiviteiten; - het opzetten en in stand houden van milieuzorgsystemen met inbegrip van de ontwikkeling van milieubeleid; - de registratie van de milieubelasting van het eigen bedrijf; - interne voorlichting en opleiding inzake milieuzorg, externe milieurapportage, overleg met de overheid en uitvoering van milieu-audits; - het voorbereiden van milieuvergunningen. De kosten van de eigen milieucoördinatie worden weergegeven als personeelskosten en als de hoeveelheid verrichte arbeid in mensweken.

MilieuCoördinatie_ArbeidsKostenDerden

Definitie

Betalingen voor het verrichten van activiteiten op het gebied van milieucoördinatie aan derden.

Toelichting bij de definitie

Betalingen voor het verrichten van activiteiten op het gebied van milieucoördinatie aan derden. Milieucoördinatie door derden wordt uitgevoerd door bijvoorbeeld bedrijfsmilieudiensten of branche-organisaties. Milieucoördinatie betreft werkzaamheden op het gebied van milieu, zoals: - het coördineren van milieuactiviteiten; - het opzetten en in stand houden van milieuzorgsystemen met inbegrip van de ontwikkeling van milieubeleid; - de registratie van de milieubelasting van het eigen bedrijf; - interne voorlichting en opleiding inzake milieuzorg, externe milieurapportage, overleg met de overheid en uitvoering van milieu-audits; - het voorbereiden van milieuvergunningen. De kosten van de eigen milieucoördinatie worden weergegeven als personeelskosten en als de hoeveelheid verrichte arbeid in mensweken.

MilieuOnderzoek_EigenKosten

Kosten van eigen milieuonderzoek

Definitie

Kosten van onderzoek met eigen personeel om milieuverontreiniging, die ontstaan is bij de eigen bedrijfsactiviteiten van bedrijven, te voorkomen of te verminderen.

Toelichting bij de definitie

Kosten van onderzoek met eigen personeel (incl. loon en sociale voorzieningen) om milieuverontreiniging, die ontstaan is bij de eigen bedrijfsactiviteiten van bedrijven, te voorkomen of te verminderen. Voor de bepaling van de kosten van eigen milieuonderzoek zijn naast de gegevens die uit de enquête zijn verkregen, ook gegevens gebruikt uit de CBS-enquête Research & Development.

MilieuOnderzoek_KostenDerden

Definitie

Betalingen voor het verrichten van milieuonderzoek om milieuverontreiniging, die ontstaan is bij de eigen bedrijfsactiviteiten van bedrijven, te voorkomen of te verminderen.

Toelichting bij de definitie

Betalingen voor het verrichten van milieuonderzoek om milieuverontreiniging, die ontstaan is bij de eigen bedrijfsactiviteiten van bedrijven, te voorkomen of te verminderen. Buiten beschouwing blijft het onderzoek naar en de ontwikkeling en productie van milieuvriendelijke producten. Het gebruik van deze producten in productieprocessen is wel meegenomen.

InvestingToegevoegd_WaterBesparing_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik. Voorbeelden: - voorzieningen voor hergebruik koel- of spoelwater; - gesloten koelwatercircuits; - waterbesparende kranen.

InvestingToegevoegd_WaterBesparing_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik. Voorbeelden: - voorzieningen voor hergebruik koel- of spoelwater; - gesloten koelwatercircuits; - waterbesparende kranen.

InvestingProcesGeïntegreerd_WaterBesparing_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik. Voorbeelden: - voorzieningen voor hergebruik koel- of spoelwater; - gesloten koelwatercircuits; - waterbesparende kranen.

InvestingProcesGeïntegreerd_WaterBesparing_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik. Voorbeelden: - voorzieningen voor hergebruik koel- of spoelwater; - gesloten koelwatercircuits; - waterbesparende kranen.

InvestingToegevoegd_WaterOverig_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - afvalwaterzuiveringen; - gescheiden rioleringsstelsels; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen.

InvestingToegevoegd_WaterOverig_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - afvalwaterzuiveringen; - gescheiden rioleringsstelsels; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen.

InvestingProcesGeïntegreerd_WaterOverig_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - afvalwaterzuiveringen; - gescheiden rioleringsstelsels; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen.

InvestingProcesGeïntegreerd_WaterOverig_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - afvalwaterzuiveringen; - gescheiden rioleringsstelsels; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen.

InvestingToegevoegd_Lucht_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - installaties e.d. om afvalgassen te zuiveren, te beperken of te voorkomen; - voorzieningen die zorgen voor een betere verspreiding van luchtverontreinigende stoffen in de atmosfeer (bijv. verhoging van bestaande schoorstenen); - fakkelsystemen; - apparatuur voor emissie-, stank- en concentratiemetingen buiten gebouwen.

InvesteringToegevoegd_Lucht_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - installaties e.d. om afvalgassen te zuiveren, te beperken of te voorkomen; - voorzieningen die zorgen voor een betere verspreiding van luchtverontreinigende stoffen in de atmosfeer (bijv. verhoging van bestaande schoorstenen); - fakkelsystemen; - apparatuur voor emissie-, stank- en concentratiemetingen buiten gebouwen.

InvesteringProcesGeïntegreerd_Lucht_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - installaties e.d. om afvalgassen te zuiveren, te beperken of te voorkomen; - voorzieningen die zorgen voor een betere verspreiding van luchtverontreinigende stoffen in de atmosfeer (bijv. verhoging van bestaande schoorstenen); - fakkelsystemen; - apparatuur voor emissie-, stank- en concentratiemetingen buiten gebouwen.

InvesteringProcesGeïntegreerd_Lucht_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - installaties e.d. om afvalgassen te zuiveren, te beperken of te voorkomen; - voorzieningen die zorgen voor een betere verspreiding van luchtverontreinigende stoffen in de atmosfeer (bijv. verhoging van bestaande schoorstenen); - fakkelsystemen; - apparatuur voor emissie-, stank- en concentratiemetingen buiten gebouwen.

InvesteringToegevoegd_EnergieBesparing_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van energieverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van energieverbruik. Voorbeelden: - isolatie van gebouwen en installaties; - installaties voor warmteterugwinning en dergelijke; - warmtekrachtinstallaties, brandstofcellen, warmtepompen.

InvesteringToegevoegd_EnergieBesparing_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van energieverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van energieverbruik. Voorbeelden: - isolatie van gebouwen en installaties; - installaties voor warmteterugwinning en dergelijke; - warmtekrachtinstallaties, brandstofcellen, warmtepompen.

InvesteringProcesGeïntegreerd_EnergieBesparing_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van energieverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van energieverbruik. Voorbeelden: - isolatie van gebouwen en installaties; - installaties voor warmteterugwinning en dergelijke; - warmtekrachtinstallaties, brandstofcellen, warmtepompen.

InvesteringProcesGeïntegreerd_EnergieBesparing_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van energieverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van energieverbruik. Voorbeelden: - isolatie van gebouwen en installaties; - installaties voor warmteterugwinning en dergelijke; - warmtekrachtinstallaties, brandstofcellen, warmtepompen.

InvesteringToegevoegd_EnergieHernieuwbaar_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie. Voorbeelden: - zonnepanelen en zonnecollectoren; - windmolens; - benutten van bodemenergie/warmte-koude opslag (WKO) of buitenluchtwarmte; - installaties voor energieopwekking uit biomassa en waterkracht.

InvesteringToegevoegd_EnergieHernieuwbaar_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie. Voorbeelden: - zonnepanelen en zonnecollectoren; - windmolens; - benutten van bodemenergie/warmte-koude opslag (WKO) of buitenluchtwarmte; - installaties voor energieopwekking uit biomassa en waterkracht.

InvesteringProcesGeïntegreerd_EnergieHernieuwbaar_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie. Voorbeelden: - zonnepanelen en zonnecollectoren; - windmolens; - benutten van bodemenergie/warmtekoude opslag (WKO) of buitenluchtwarmte; - installaties voor energieopwekking uit biomassa en waterkracht.

InvesteringProcesGeïntegreerd_EnergieHernieuwbaar_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie. Voorbeelden: - zonnepanelen en zonnecollectoren; - windmolens; - benutten van bodemenergie/warmtekoude opslag (WKO) of buitenluchtwarmte; - installaties voor energieopwekking uit biomassa en waterkracht.

InvesteringToegevoegd_Bodem_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - vloeiستofdichte isolatie van bodem met opstaande randen of dijken, met bijbehorende drainagesystemen, pompen, leidingen en verzamelbekkens; - voorzieningen voor opvang van mors- en lekverliezen; - voorzieningen aan ondergrondse opslagvaten en leidingen; - apparatuur voor emissie- en concentratiemetingen en dergelijke.

InvesteringToegevoegd_Bodem_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - vloeiستofdichte isolatie van bodem met opstaande randen of dijken, met bijbehorende drainagesystemen, pompen, leidingen en verzamelbekkens; - voorzieningen voor opvang van mors- en lekverliezen; - voorzieningen aan ondergrondse opslagvaten en leidingen; - apparatuur voor emissie- en concentratiemetingen en dergelijke.

InvesteringProcesGeïntegreerd_Bodem_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - vloeiستofdichte isolatie van bodem met opstaande randen of dijken, met bijbehorende

drainagesystemen, pompen, leidingen en verzamelbekkens; - voorzieningen voor opvang van mors- en lekverliezen; - voorzieningen aan ondergrondse opslagvaten en leidingen; - apparatuur voor emissie- en concentratiemetingen en dergelijke.

InvesteringProcesGeïntegreerd_Bodem_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - vloeiستofdichte isolatie van bodem met opstaande randen of dijken, met bijbehorende drainagesystemen, pompen, leidingen en verzamelbekkens; - voorzieningen voor opvang van mors- en lekverliezen; - voorzieningen aan ondergrondse opslagvaten en leidingen; - apparatuur voor emissie- en concentratiemetingen en dergelijke.

InvesteringToegevoegd_Afval_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - Voorzieningen voor opslag, transport en behandeling van afval in eigen beheer, bijv. eigen containers en voertuigen; - voorzieningen die afval sorteren, scheiden, comprimeren, composteren, vergisten; - toepassing van duurdere (productie)processen en dergelijke.

InvesteringToegevoegd_Afval_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - Voorzieningen voor opslag, transport en behandeling van afval in eigen beheer, bijv. eigen containers en voertuigen; - voorzieningen die afval sorteren, scheiden, comprimeren, composteren, vergisten; - toepassing van duurdere (productie)processen en dergelijke.

InvesteringProcesGeïntegreerd_Afval_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - Voorzieningen voor opslag, transport en behandeling van afval in eigen beheer, bijv. eigen

containers en voertuigen; - voorzieningen die afval sorteren, scheiden, comprimeren, composteren, vergisten; - toepassing van duurdere (productie)processen en dergelijke.

InvesteringProcesGeïntegreerd_Afval_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - Voorzieningen voor opslag, transport en behandeling van afval in eigen beheer, bijv. eigen containers en voertuigen; - voorzieningen die afval sorteren, scheiden, comprimeren, composteren, vergisten; - toepassing van duurdere (productie)processen en dergelijke.

InvesteringToegevoegd_Geluid_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - omkasting of akoestische isolatie van machines en leidingen; - dempers; geluidsschermen of - wallen; - apparatuur voor geluidsmetingen; - trillingdempende funderingen; geluidsarme branders op fakkels en dergelijke.

InvesteringToegevoegd_Geluid_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - omkasting of akoestische isolatie van machines en leidingen; - dempers; geluidsschermen of - wallen; - apparatuur voor geluidsmetingen; - trillingdempende funderingen; geluidsarme branders op fakkels en dergelijke.

InvesteringProcesGeïntegreerd_Geluid_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - omkasting of akoestische isolatie van machines en leidingen; - dempers; geluidsschermen of - wallen; - apparatuur voor geluidsmetingen; - trillingdempende funderingen; geluidsarme branders op fakkels en dergelijke.

InvestingProcesGeïntegreerd_Geluid_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - omkasting of akoestische isolatie van machines en leidingen; - dempers; geluidsschermen of - wallen; - apparatuur voor geluidsmetingen; - trillingdempende funderingen; geluidsarme branders op fakkels en dergelijke.

InvestingToegevoegd_Landschap_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om aantasting van natuur en landschap te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten ter voorkoming of beperking van aantasting van natuur en landschap. Voorbeelden: - groengordels en aarden wallen, vereist rond fabrieks- of industrieterrein; - herinrichting van het landschap (bijvoorbeeld bij afgravingen); - zichtbaar maken van hoogspanningslijnen ter voorkoming van vogelaanvaring; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen; - het bij boren maken van een omweg naar een locatie door middel van schuinboren; - maatregelen ter beperking van grondwatergebruik en dergelijke.

InvestingToegevoegd_Landschap_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om aantasting van natuur en landschap te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten ter voorkoming of beperking van aantasting van natuur en landschap. Voorbeelden: - groengordels en aarden wallen, vereist rond fabrieks- of industrieterrein; - herinrichting van het landschap (bijvoorbeeld bij afgravingen); - zichtbaar maken van hoogspanningslijnen ter voorkoming van vogelaanvaring; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen; - het bij boren maken van een omweg naar een locatie door middel van schuinboren; - maatregelen ter beperking van grondwatergebruik en dergelijke.

InvestingProcesGeïntegreerd_Landschap_Bouwkundig

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om aantasting van natuur en landschap te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten ter voorkoming of beperking van aantasting van natuur en landschap. Voorbeelden: - groengordels en aarden wallen, vereist rond fabrieks- of industrieterrein; - herinrichting van het landschap (bijvoorbeeld bij afgravingen); - zichtbaar maken van

hoogspanningslijnen ter voorkoming van vogelaanvaring; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen; - het bij boren maken van een omweg naar een locatie door middel van schuinboren; - maatregelen ter beperking van grondwatergebruik en dergelijke.

InvesteringProcesGeïntegreerd_Landschap_MachEnApp

Definitie

Milieu-investeringen die als doel hebben om aantasting van natuur en landschap te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten ter voorkoming of beperking van aantasting van natuur en landschap. Voorbeelden: - groengordels en aarden wallen, vereist rond fabrieks- of industrieterrein; - herinrichting van het landschap (bijvoorbeeld bij afgravingen); - zichtbaar maken van hoogspanningslijnen ter voorkoming van vogelaanvaring; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen; - het bij boren maken van een omweg naar een locatie door middel van schuinboren; - maatregelen ter beperking van grondwatergebruik en dergelijke.

Plannen_WaterBesparing_GereedInJaarPlusEen

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik. Voorbeelden: - voorzieningen voor hergebruik koel- of spoelwater; - gesloten koelwatercircuits; - waterbesparende kranen.

Plannen_WaterBesparing_GereedInJaarPlusTwee

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik..

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van (drink)waterverbruik. Voorbeelden: - voorzieningen voor hergebruik koel- of spoelwater; - gesloten koelwatercircuits; - waterbesparende kranen.

Plannen_WaterOverig_GereedInJaarPlusEen

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - afvalwaterzuiveringen; - gescheiden rioleringsstelsels; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen.

Plannen_WaterOverig_GereedInJaarPlusTwee

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om waterverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - afvalwaterzuiveringen; - gescheiden rioleringsstelsels; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen.

Plannen_Lucht_GereedInJaarPlusEen

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - installaties e.d. om afvalgassen te zuiveren, te beperken of te voorkomen; - voorzieningen die zorgen voor een betere verspreiding van luchtverontreinigende stoffen in de atmosfeer (bijv. verhoging van bestaande schoorstenen); - fakkelsystemen; - apparatuur voor emissie-, stank- en concentratiemetingen buiten gebouwen.

Plannen_Lucht_GereedInJaarPlusTwee

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om luchtverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - installaties e.d. om afvalgassen te zuiveren, te beperken of te voorkomen; - voorzieningen die zorgen voor een betere verspreiding van luchtverontreinigende stoffen in de atmosfeer (bijv. verhoging van bestaande schoorstenen); - fakkelsystemen; - apparatuur voor emissie-, stank- en concentratiemetingen buiten gebouwen.

Plannen_EnergieBesparing_GereedInJaarPlusEen

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van energieverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van energieverbruik. Voorbeelden: - isolatie van gebouwen en installaties; - installaties voor warmteterugwinning en dergelijke; - warmtekrachtinstallaties, brandstofcellen, warmtepompen.

Plannen_EnergieBesparing_GereedInJaarPlusTwee

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben de reductie van energieverbruik.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de reductie van energieverbruik. Voorbeelden: - isolatie van gebouwen en installaties; - installaties voor warmteterugwinning en dergelijke; - warmtekrachtinstallaties, brandstofcellen, warmtepompen.

Plannen_EnergieHernieuwbaar_GereedInJaarPlusEen

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie. Voorbeelden: - zonnepanelen en zonnecollectoren; - windmolens; - benutten van bodemenergie/warmte-koude opslag (WKO) of buitenluchtwarmte; - installaties voor energieopwekking uit biomassa en waterkracht.

Plannen_EnergieHernieuwbaar_GereedInJaarPlusTwee

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten die als doel hebben de opwekking van hernieuwbare energie. Voorbeelden: - zonnepanelen en zonnecollectoren; - windmolens; - benutten van bodemenergie/warmte-koude opslag (WKO) of buitenluchtwarmte; - installaties voor energieopwekking uit biomassa en waterkracht.

Plannen_Bodem_GereedInJaarPlusEen

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - vloeiستofdichte isolatie van bodem met opstaande randen of dijken, met bijbehorende drainagesystemen, pompen, leidingen en verzamelbekkens; - voorzieningen voor opvang van mors- en lekverliezen; - voorzieningen aan ondergrondse opslagvaten en leidingen; - apparatuur voor emissie- en concentratiemetingen en dergelijke.

Plannen_Bodem_GereedInJaarPlusTwee

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om bodemverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - vloeiستofdichte isolatie van bodem met opstaande randen of dijken, met bijbehorende

drainagesystemen, pompen, leidingen en verzamelbekkens; - voorzieningen voor opvang van mors- en lekverliezen; - voorzieningen aan ondergrondse opslagvaten en leidingen; - apparatuur voor emissie- en concentratiemetingen en dergelijke.

Plannen_Afval_GereedInJaarPlusEen

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - Voorzieningen voor opslag, transport en behandeling van afval in eigen beheer, bijv. eigen containers en voertuigen; - voorzieningen die afval sorteren, scheiden, comprimeren, composteren, vergisten; - toepassing van duurdere (productie)processen en dergelijke.

Plannen_Afval_GereedInJaarPlusTwee

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om afvalverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - Voorzieningen voor opslag, transport en behandeling van afval in eigen beheer, bijv. eigen containers en voertuigen; - voorzieningen die afval sorteren, scheiden, comprimeren, composteren, vergisten; - toepassing van duurdere (productie)processen en dergelijke.

Plannen_Geluid_GereedInJaarPlusEen

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - omkasting of akoestische isolatie van machines en leidingen; - dempers; geluidsschermen of -wallen; - apparatuur voor geluidsmetingen; - trillingdempende funderingen; geluidsarme branders op fakkels en dergelijke.

Plannen_Geluid_GereedInJaarPlusTwee

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten om geluidverontreiniging te voorkomen of te beperken. Voorbeelden: - omkasting of akoestische isolatie van machines en leidingen; - dempers; geluidsschermen of -wallen; - apparatuur voor geluidsmetingen; - trillingdempende funderingen; geluidsarme branders op fakkels en dergelijke.

Plannen_Landschap_GereedInJaarPlusEen

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om aantasting van natuur en landschap te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten ter voorkoming of beperking van aantasting van natuur en landschap. Voorbeelden: - groengordels en aarden wallen, vereist rond fabrieks- of industrieterrein; - herinrichting van het landschap (bijvoorbeeld bij afgravingen); - zichtbaar maken van hoogspanningslijnen ter voorkoming van vogelaanvaring; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen; - het bij boren maken van een omweg naar een locatie door middel van schuinboren; - maatregelen ter beperking van grondwatergebruik en dergelijke.

Plannen_Landschap_GereedInJaarPlusTwee

Definitie

Plannen voor milieu-investeringen die als doel hebben om aantasting van natuur en landschap te voorkomen of te beperken.

Toelichting bij de definitie

Milieuactiviteiten ter voorkoming of beperking van aantasting van natuur en landschap. Voorbeelden: - groengordels en aarden wallen, vereist rond fabrieks- of industrieterrein; - herinrichting van het landschap (bijvoorbeeld bij afgravingen); - zichtbaar maken van hoogspanningslijnen ter voorkoming van vogelaanvaring; - apparatuur voor lozings- en concentratiemetingen; - het bij boren maken van een omweg naar een locatie door middel van schuinboren; - maatregelen ter beperking van grondwatergebruik en dergelijke.

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
MKB2012 t/m 2017V1	Eerste plaatsing
MKB2018V1	Eerste plaatsing